

Poronhoidon muutosryhmän uusia tavoitteita

Suurpetoasiantuntija Riku Lumiaro

POROTALOUDEN TULEVAISUUSTYÖRYHMÄ - TYÖRYHMÄN 6. KOKOUS
20.5.2022

Suomen luonnonsuojeluliitto

Poronhoitoalueen uudelleen arviointi, jossa huomioidaan

- Jo tapahtunut ja **tuleva ilmastonmuutos 50 vuoden ajanjaksolla**
 - Tehdään kolme erilaista rajausvaihtoehtoa päätöksentekoa varten esim:
 - Kuusamo – Ranua – Tervola – Ylitornio
 - Kuusamo – Posio – Rovaniemi – Pello
 - Salla – Kemijärvi – Rovaniemi – Pello
- Maankäytön muutokset niin että
 - Säilyvällä poronhoitoalueella poronhoidon merkitys päätöksenteossa korostuu esim. kaivosteollisuus, tuulivoima jne. jäävät pienemmälle painoarvolle
- Miten porotalous huomioi muita elinkeinoja ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista
 - Toimintalinjauksista sopiminen ja miten muita toimijoita ja elinkeinoja huomioidaan

Porotukien uudelleen arviointi ja muutos

- Elinkeinon taloudellinen kannattavuuden parantaminen luo edellytykset pitkäaikaiselle toiminnalle
 - Toiminnan pitää olla liiketaloudellisesti kannattavaa
 - Tukea maksetaan vain myytyjen porojen mukaan
 - Otetaan luopumiskorvaukset käyttöön
- Sidottava päätoimiseen poroyrittäjyyteen
 - Tukea maksetaan vain päätoimisille poroyrittäjille
 - Alin poromäärä määritellään, mikä oikeuttaa tukeen
- Luonnon monimuotoisuusseikat on huomioitava (ns. haitalliset tuet)
 - Miten tukijärjestelmä huomio ylilaidunnuksen?

Luontokadon pysäyttäminen edellyttää ekologista siirtymää

- Biodiversiteettitoimien keskeisenä tavoitteena tulisi olla yhteiskuntaa poikkileikkaava ekologinen siirtymä, jonka seurauksena **biodiversiteetin turvaaminen otetaan huomioon kaikessa luonnonympäristöjä ja luonnonvaroja koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa.**
- Koska lähestulkoon kaikki taloudellinen toiminta perustuu luontoon ja vaikuttaa siihen, ei nykyistä tilannetta voida korjata ilman laajamittaista toimintatapojen muutosta:
 - Luonnolle haitalliset tuet
 - Maa- ja metsätalouden tuet
 - Hankintojen kriteerit
 - Kompensaatio
 - Kiertotalous jne.
- Yhteensä 62 toimenpidettä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi

Lähde diat 41-43: **Suomen biodiversiteettistrategian ja toimintaohjelman 2012–2020 toteutuksen ja vaikutusten arviointi:** Auvinen, Ari-Pekka; Kemppainen, Eija; Jäppinen, Jukka-Pekka; Heliölä, Janne; **Holmala, Katja**; Jantunen, Jorma; Koljonen, Marja-Liisa; Kolström, Taneli; **Lumiaro, Riku**; Punntila, Pekka; Venesjärvi, Riikka; Virkkala, Raimo; Ahlroth, Petri (2020-0826), Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminta 2020:36.

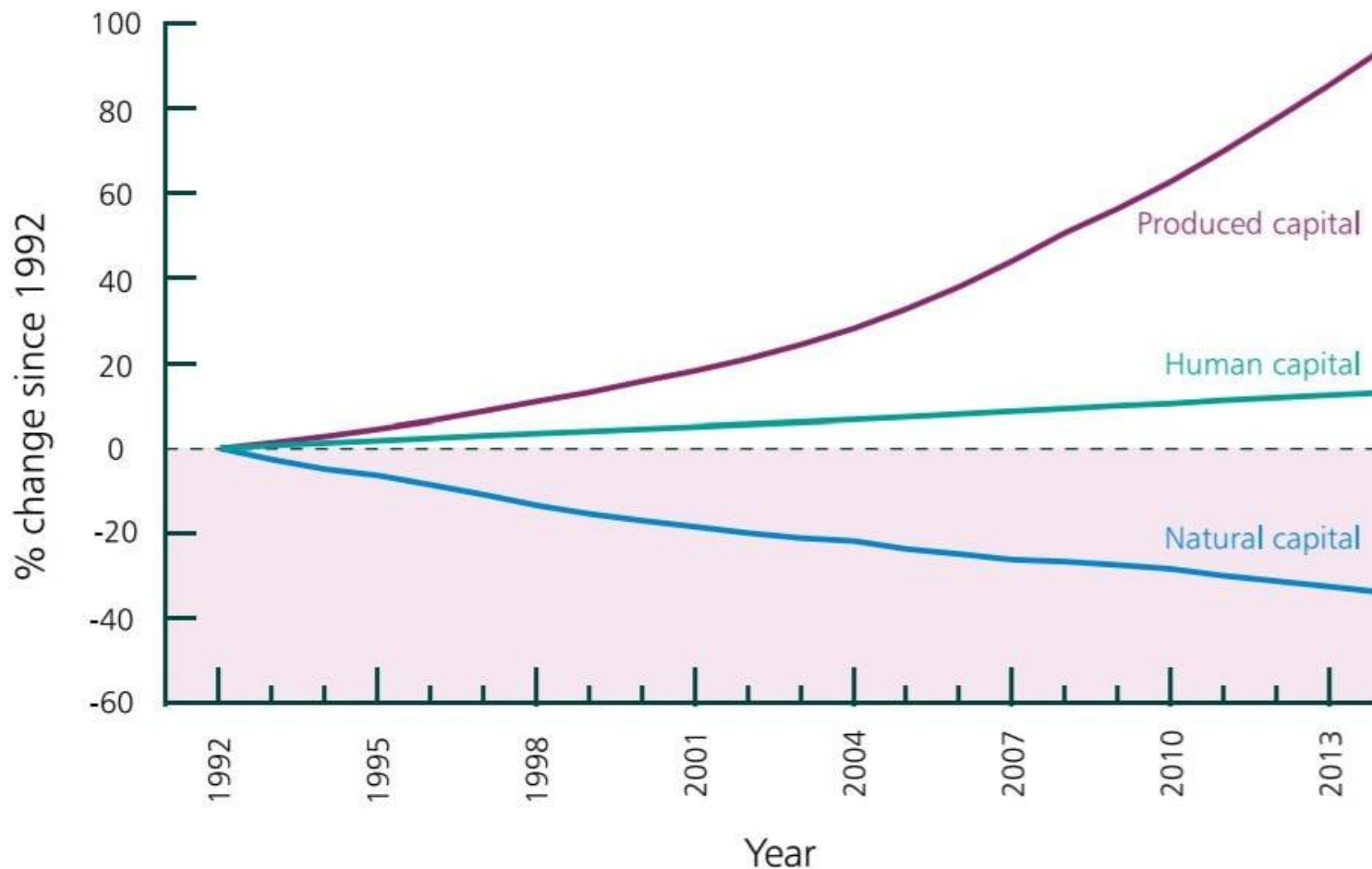

Tunturiluonnon monimuotoisuuden turvaaminen

- Tunturi-Lappiin tulee tehdä luonnon monimuotoisuuden turvaamissuunnitelma, jossa poron ylilaiduntamista rajoitetaan määrällisillä tavoitteilla ja aidatuilla alueilla
 - Tiekartta tunturiluonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi
 - Konkreettisten suojelutoimenpiteet kuten poroaitojen rakentamista uhanalaisten tunturikasvien kasvupaikoille
- Saamelaisten tunturiluonnon lajien ja luontotyyppien turvaamiseksi tiekartan valmisteleminen (vastuu ja valta edellyttää myös toimia ja tavoitteita niin kuin muillakin sektoreilla)
 - Määrälliset ja laadulliset tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi

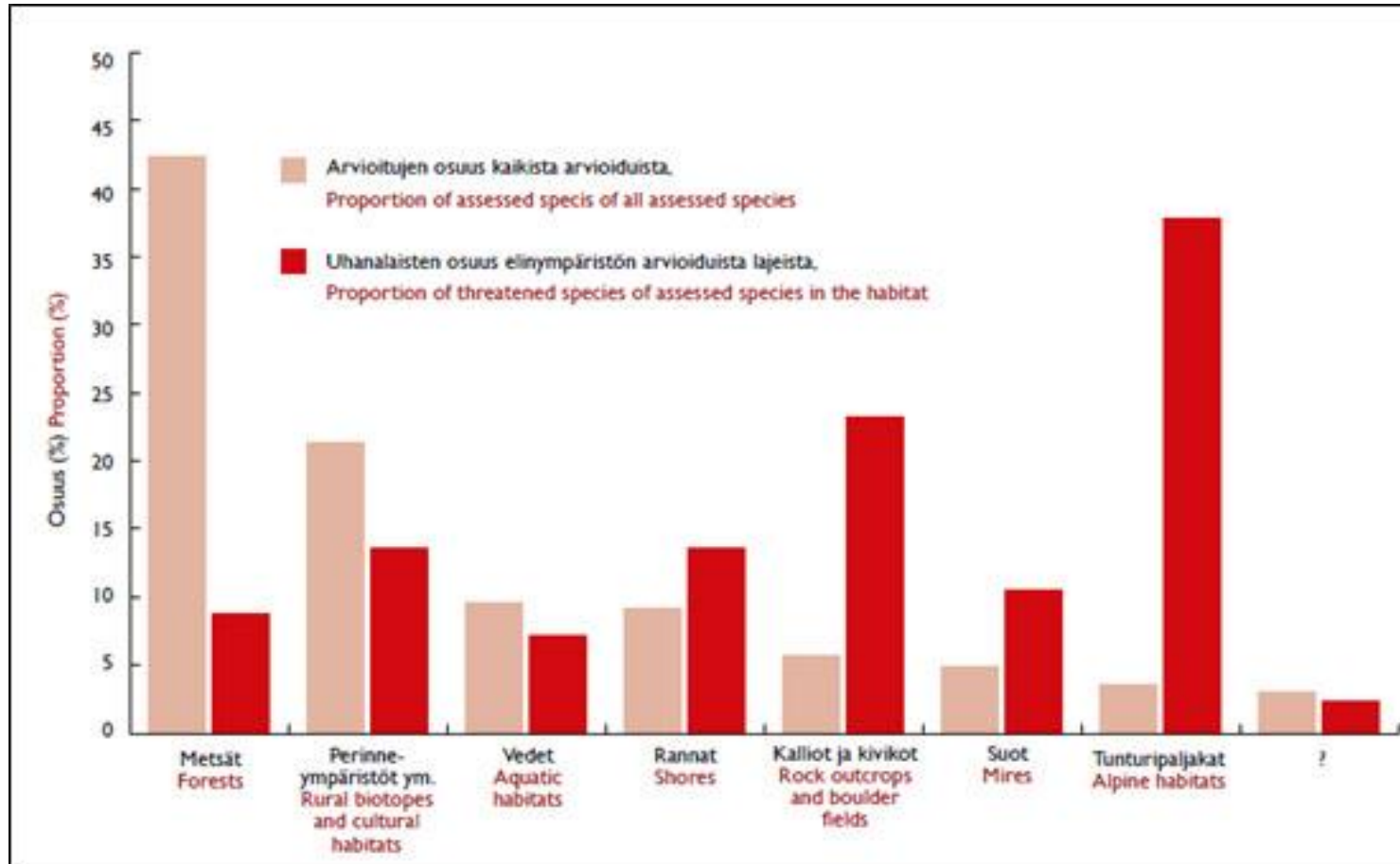
Luontopääoma hupenee niin Suomessa kuin maailmalla

Figure 4.8 Global Wealth Per Capita, 1992 to 2014

Source: Managi and Kumar (2018).

Tunturiluonto uhanalaistuu nopeitten ja häviää ensimmäisenä

- Uhat ilmastonmuutos ja poron ylilaidunnus
 - Oikeidenmukainen siirtymä ja poromäärien merkittävä vähentäminen

Punainen kirja 2019

Keskustelua ja uusia ratkaisuja tarvitaan nopeasti
muuttuvassa maailmassa > **Kohti elinvoimaista ja
ympäristöystävällistä porotaloutta**

Karesuvanto 16.11.2021

Kiitos mielenkiinnosta

Suomen luonnonsuojeluliitto